

Umierać w Chrystusie Jezusie

Katechizm Kościoła Katolickiego

1005-1014

KKK 1005

Aby zmartwychwstać z Chrystusem,
trzeba umrzeć z Chrystusem,
trzeba „opuścić nasze ciało i stanąć
w obliczu Pana” (2 Kor 5, 8).

W tym „odejściu” (Flp 1, 23), jakim jest śmierć,
dusza jest oddzielona od ciała.

Połączy się z nim na nowo w dniu
zmartwychwstania umarłych

(Por. Paweł VI, *Wyznanie wiary Ludu Bożego*, 28).

KKK 1006

„Tajemnica losu ludzkiego ujawnia się najbardziej w obliczu śmierci” (Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 18). W pewnym sensie śmierć cielesna jest naturalna, ale dzięki wierze wiemy, że jest ona „zapłatą za grzech” (Rz 6, 23; por. Rdz 2, 17). Dla tych, którzy umierają w łasce Chrystusa, jest ona uczestnictwem w Śmierci Pana, by móc także uczestniczyć w Jego Zmartwychwstaniu (Por. Rz 6, 3-9; Flp 3, 10-11).

„... z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy z niego spożyjesz, niechybnie umrzesz” (Rdz 2, 17).

„Albowiem zapłatą za grzech jest śmierć, a łaska przez Boga dana – to życie wieczne w Chrystusie Jezusie, Panu naszym” (Rz 6, 23).

KKK 1007

Śmierć jest kresem życia ziemskiego. Czas jest miarą naszego życia; w jego biegu zmieniamy się i starzejemy.

Jak w przypadku wszystkich istot żyjących na ziemi, śmierć jawi się jako normalny koniec życia.

Ten aspekt śmierci jest pewnym przynagleniem dla naszego życia; pamięć o naszej śmiertelności służy także jako przypomnienie, że mamy tylko ograniczony czas, by zrealizować nasze życie:

„Pomnij... na Stwórcę swego w dniach swej młodości...
zanim wróci się proch do ziemi, tak jak nią był,
a duch powróci do Boga, który go dał”
(Koh 12, 1. 7).

KKK 1008

Śmierć jest konsekwencją grzechu.

Urząd Nauczycielski Kościoła, który autentycznie interpretuje wypowiedzi Pisma świętego (por. Rdz 2, 17; 3, 3. 19; Mdr 1, 13; Rz 5, 12; 6, 23) i Tradycji, naucza, że śmierć weszła na świat z powodu grzechu człowieka (por. Sobór Trydencki: DS 1511). Chociaż człowiek posiadał śmiertelną naturę, z woli Bożej miał nie umierać.

Śmierć była więc przeciwna zamysłom Boga Stwórcy, a weszła na świat jako konsekwencja grzechu (por. Mdr 2, 23-24).

„Śmierć cielesna, od której człowiek byłby wolny, gdyby nie był zgrzeszył”

(Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 18), jest „ostatnim wrogiem” człowieka, który musi zostać zwyciężony (por. 1 Kor 15, 26).

„Nie dążcie do śmierci
przez swe błędne życie,
nie gotujcie sobie zguby
własnymi rękami!
Bo śmierci Bóg nie uczynił
i nie cieszy się ze zguby żyjących”
(Mdr 1, 12-13).

„Bo dla nieśmiertelności
Bóg stworzył człowieka
– uczynił go obrazem
swej własnej wieczności.
A śmierć weszła na świat
przez zawiść diabła
i doświadczają jej ci,
którzy do niego należą”
(Mdr 2, 23-24).

KKK 1009

Śmierć została przemieniona przez Chrystusa.

Także Jezus, Syn Boży,
przeszedł przez cierpienie śmierci,
właściwej dla kondycji ludzkiej.

Mimo swojej trwogi przed śmiercią
(por. Mk 14, 33-34; Hbr 5, 7-8), przyjął ją
aktem całkowitego i dobrowolnego
poddania się woli Ojca. Posłuszeństwo Jezusa
przemieniło przekleństwo śmierci
w błogosławieństwo (por. Rz 5, 19-21).

„... jak grzech zaznaczył swoje królowanie
śmiercią, tak łaska przejawiała swe królowanie
poprzez sprawiedliwość,
wiodącą do życia wiecznego
przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego”
(Rz 5, 21).

KKK 1010

Dzięki Chrystusowi śmierć chrześcijańska
ma sens pozytywny.

„Dla mnie bowiem żyć – to Chrystus,
a umrzeć – to zysk” (Flp 1, 21).

„Nauka to zasługująca na wiarę:
Jeżeliśmy bowiem z Nim współumarli,
współ z Nim i żyć będziemy” (2 Tm 2, 11).
Istotna nowość śmierci chrześcijańskiej
polega na tym, że przez chrzest chrześcijanin
już w sposób sakramentalny
„umarł z Chrystusem”, by żyć nowym życiem.
Jeżeli umieramy w łasce Chrystusa,
przez śmierć fizyczną wypełnia się
to „umieranie z Chrystusem”
i dopełnia w ten sposób nasze wszczępienie
w Niego w Jego akcie odkupieńczym:

„Wolę umrzeć w (eis) Chrystusie Jezusie,
niż panować nad całą ziemią.
Szukam Tego, który za nas umarł;
pragnę Tego, który dla nas zmartwychwstał.
I oto bliskie jest moje narodzenie...
Pozwólcie chłonąć światło nieskalane.
Gdy je osiągnę, będę pełnym człowiekiem”

(Św. Ignacy Antiocheński,
Epistula ad Romanos, 6, 1-2).

KKK 1011

W śmierci Bóg powołuje człowieka do siebie. Dlatego chrześcijanin może przeżywać wobec śmierci pragnienie podobne do pragnienia św. Pawła: „Pragnę odejść, a być z Chrystusem” (Flp 1, 23); może przemienić własną śmierć w akt posłuszeństwa i miłości wobec Ojca, na wzór Chrystusa (Por. Łk 23, 46).

„Moje upodobania zostały ukrzyżowane i nie ma już we mnie ziemskiego pożądania. Jedynie żywa wola przemawia do mnie z głębi serca: *Pójdź do Ojca*” (Św. Ignacy Antiocheński, *Epistula ad Romanos*, 7, 2).

„Chcę widzieć Boga,
ale trzeba umrzeć, by Go zobaczyć”
(Św. Teresa od Jezusa, *Poezje*, 7).

„Ja nie umieram, ja wchodzę w życie”
(Św. Teresa od Dzieciątka Jezus, *List*, 9 czerwca 1897).

(Zdjęcie: Św. Teresa od Dzieciątka Jezus; Wikipedia).

KKK 1012

Chrześcijańska wizja śmierci
(por. 1 Tes 4, 13-14) jest wyrażona
szczególnie trafnie w liturgii Kościoła:

„Albowiem życie Twoich wiernych, o Panie,
zmienia się, ale się nie kończy,
i gdy rozpadnie się dom doczesnej pielgrzymki,
znajdą przygotowane w niebie
wieczne mieszkanie”
(Mszał Rzymski, Prefacja o zmarłych).

„Nie chcemy, bracia, być trwali w niewiedzy
co do tych, którzy umierają,
abyście się nie smucili jak wszyscy ci,
którzy nie mają nadziei. Jeśli bowiem wierzymy,
że Jezus istotnie umarł i zmartwychwstał,
to również tych, którzy umarli w Jezusie,
Bóg wyprowadzi wraz z Nim”
(1 Tes 4, 13-14).

KKK 1013

Śmierć jest końcem
ziemskiej pielgrzymki człowieka,
czasu łaski i miłosierdzia,
jaki Bóg ofiaruje człowiekowi,
by realizował swoje ziemskie życie
według zamysłu Bożego i by decydował
o swoim ostatecznym przeznaczeniu.
Gdy zakończy się „jeden jedyny bieg
naszego ziemskiego żywota”

(Sobór Watykański II, konst. *Lumen gentium*, 48),
nie wrócimy już do kolejnego życia ziemskiego.
„Postanowione ludziom raz umrzeć” (Hbr 9, 27).
Po śmierci nie ma „reinkarnacji”.

KKK 1014

Kościół zachęca nas do przygotowania się na godzinę naszej śmierci („Od nagłej i niespodziewanej śmierci wybaw nas, Panie”: starożytna Litania do Wszystkich Świętych), do proszenia Matki Bożej, by wstawiała się za nami „w godzinę śmierci naszej” (modlitwa „Zdrowaś Maryjo”), oraz do powierzenia się świętemu Józefowi, patronowi dobrej śmierci:

Tak powinieneś zachować się w każdym czynie i w każdej myśli, jak gdybyś dziś miał umrzeć. Jeśli miałbyś czyste sumienie, nie bałbyś się bardzo śmierci. Lepiej jest unikać grzechu, niż uciekać przed śmiercią. Jeśli dziś nie jesteś gotowy, czy będziesz gotowy jutro?
(*O naśladowaniu Chrystusa*, I, 23, 5-8).

(Obraz: Śmierć św. Józefa; Wikipedia)

Pochwalony bądź, Panie mój, przez siostrę naszą,
śmierć cielesną,
której żaden człowiek żywy uniknąć nie może.
Biada tym, którzy umierają
w grzechach śmiertelnych!
Błogosławieni ci, których śmierć zastanie
w Twej najświętszej woli,
ponieważ śmierć druga nie uczyni im zła
(Św. Franciszek z Asyżu, *Cantico delle creature*).

Polecenia:

1. Na podstawie Katechizmu wskaż przyczyny śmierci człowieka.
2. Omów postawę Pana Jezusa w obliczu śmierci.
3. Przedstaw sens śmierci człowieka w świetle nauki Kościoła.
4. Przeanalizuj wybrane słowa na temat śmierci jednej z osób wyniesionych na ołtarze cytowanych przez Katechizm.

(Zdjęcia użyte w prezentacji: Pixabay.com; Wikipedia)

Dziękuję za uwagę.
Króluj nam, Chryste!